

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Rozwoju

2012/2225(INI)

23.1.2013

OPINIA

Komisji Rozwoju

dla Komisji Handlu Międzynarodowego

w sprawie handlu i inwestycji – sił napędzających wzrost w krajach
rozwijających się
(2012/2225(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*): Alf Svensson

(*) Zaangażowana komisja – art. 50 Regulaminu

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Handlu Międzynarodowego, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przypomina znaczenie poszanowania zasady spójności polityki na rzecz rozwoju; jest zdania, że porozumienia handlowe UE oraz inwestycje podejmowane przez UE powinny mieć korzystny wpływ na zdolności tych krajów w zakresie industrializacji, dywersyfikacji produkcji, wchodzenia na wyższy poziom łańcucha wartości dodanej oraz rozwoju sektora usług, co będzie sprzyjać odpowiedzialnemu i zrównoważonemu rozwojowi; podkreśla, że w ramach polityki handlu i rozwoju powinno się realizować cele określone dla rolnictwa, a mianowicie zniesienie wszelkich unijnych dopłat rolnych mogących zagrozić bezpieczeństwu żywnościowemu, zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi oraz strategię zintegrowanego wzrostu na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym;
2. podkreśla, że polityka inwestycyjna wiąże się z dwoma głównymi wyzwaniami w przypadku krajów rozwijających się: na szczeblu krajowym polityka inwestycyjna musi zostać włączona do strategii rozwojowej i obejmować cele w zakresie zrównoważonego rozwoju; natomiast na szczeblu międzynarodowym konieczne jest wzmocnienie wymiaru rozwojowego międzynarodowych umów inwestycyjnych oraz zrównoważenie praw i obowiązków państw i inwestorów;
3. ubolewa, że według sprawozdania UNCTAD dotyczącego inwestycji światowych za rok 2012 niektóre międzynarodowe umowy inwestycyjne zawarte w 2011 r. odzwierciedlają tradycyjny model traktatowy, który skupia się na ochronie inwestycji jako jedynym celu; z zadowoleniem przyjmuje jednak fakt, że niektóre nowe międzynarodowe umowy inwestycyjne zawierają postanowienia gwarantujące, że traktat nie będzie utrudniał krajom realizacji strategii zrównoważonego rozwoju kładących nacisk na środowiskowy i społeczny wpływ inwestycji, ale będzie się przyczyniał do ich realizacji;
4. zwraca uwagę, że przegląd amerykańskiego traktatu w sprawie modelowych inwestycji dwustronnych, który przeprowadzono w roku 2012, zamienia zobowiązanie dołożenia wszelkich starań, by nie dokonywać liberalizacji krajowego prawa środowiskowego i prawa pracy, na obowiązek;
5. wzywa UE i jej państwa członkowskie do tego, aby dążyły do włączenia postanowień dotyczących trwałego charakteru do zawieranych umów inwestycyjnych, które są zgodne z pracami związanymi z przyjęciem i działaniami następczymi odnoszącymi się do wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka z 2011 r., zasadami odpowiedzialnych inwestycji rolniczych UNCTAD/FAO/Banku Światowego/IFAD, przeprowadzonym w 2011 r. przeglądem wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, mandatem z Ad-Dauhy przyjętym na XIII konferencji ministerialnej UNCTAD w 2012 r. oraz na konferencji Rio+20 w 2012 r.;
6. uważa, że sprawą najwyższej wagi jest przeprowadzenie reformy międzynarodowych umów inwestycyjnych w celu wzmocnienia ich wymiaru rozwojowego, zrównoważenia praw i obowiązków państw i inwestorów przy zagwarantowaniu wystarczającej

przestrzeni politycznej dla polityki w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz skonkretyzowaniu postanowień dotyczących promowania inwestycji i dostosowaniu ich do celów zrównoważonego rozwoju;

7. zwraca uwagę, że lepsze szkolenia z zakresu rozwoju pozwoliłyby na wskazanie konkretnych potrzeb rozwojowych oraz ewentualnych sposobów zaspokojenia ich, co stanowiłoby dla negocjatorów handlowych i innych przedstawicieli handlu wskazówkę w realizacji ich zadań oraz ułatwiłoby ją;
8. przypomina, że mobilizowanie inwestycji na rzecz zrównoważonego rozwoju pozostaje głównym wyzwaniem dla krajów rozwijających się, w szczególności dla krajów najsłabiej rozwiniętych; podkreśla w tym kontekście, że UNCTAD opracowała kompleksowe ramy polityki inwestycyjnej na rzecz zrównoważonego rozwoju (IPFSD), w których kładzie się szczególny nacisk na zależność między inwestycjami zagranicznymi a zrównoważonym rozwojem;
9. przypomina, że pozytywny wpływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych na rozwój nie odbywa się automatycznie, ale wymaga m.in. właściwych uregulowań prawnych obejmujących dziedziny polityki niezwiązane bezpośrednio z polityką inwestycyjną samą w sobie, takie jak handel, opodatkowanie, własność intelektualna, konkurencja, przepisy dotyczące rynku pracy, polityka środowiskowa oraz dostęp do gruntów;
10. podkreśla, że aby poprawić zamożność i standardy życiowe w najuboższych krajach UE powinna skierować część pomocy związanej z handlem na rzecz równoważonego i trwałego rozwoju na tworzenie lokalnych i regionalnych zdolności handlowych w tych krajach oraz między nimi; pochwała cele instrumentu finansowania współpracy na rzecz rozwoju nadające priorytetowe znaczenie zatrudnieniu oraz wzrostowi w krajach rozwijających się;
11. domaga się, by UE projektowała swe umowy handlowe w taki sposób, aby stymulować odpowiedzialne zachowania inwestorów oraz zagwarantować przestrzeganie wzorcowych praktyk międzynarodowych w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, a także dobrego ładu korporacyjnego; podkreśla w szczególności, że aby wzrost miał charakter integracyjny i mógł skutecznie przyczyniać się do ograniczania ubóstwa, należy go wspierać w sektorach, w których ludzie ubodzy są aktywni, powinien on przynosić korzyści kobietom i przyczyniać się do poprawy ich pozycji, a także powinien kojarzyć się z tworzeniem miejsc pracy oraz z rozwojem finansowania mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw;
12. podkreśla, że przedsiębiorczość społeczna i innowacje społeczne w krajach rozwijających się są motorem wzrostu i rozwoju, co pozwala redukować nierówności i wspierać wzrost, pod warunkiem że zyski są ponownie inwestowane w gospodarkę;
13. wzywa, by przedsiębiorstwa posiadające siedzibę w UE, a prowadzące produkcję w krajach rozwijających się świeciły przykładem w zakresie wywiązywania się z zobowiązań w zakresie szanowania praw człowieka i podstawowych wolności, przestrzegania norm społecznych i środowiskowych, podstawowych norm pracy oraz

umów międzynarodowych;

14. wzywa korporacje europejskie, których filie lub łańcuchy dostaw znajdują się w krajach rozwijających się, by przestrzegały swoich krajowych i międzynarodowych zobowiązań prawnych w dziedzinie praw człowieka, norm pracy i zasad środowiskowych;
15. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wiele sektorów przemysłu i przedsiębiorstw wielonarodowych przyjęło kodeksy postępowania określające normy w zakresie postępowania społecznego i środowiskowego dla swych światowych łańcuchów dostaw; przypomina jednak, że różne normy rachunkowości, audytu oraz sprawozdawczości utrudniają porównywanie tych kodeksów; podkreśla, że skuteczniejsze wdrażanie wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka przyczyni się do realizacji celów UE w odniesieniu do konkretnych kwestii w dziedzinie praw człowieka i podstawowych norm pracy;
16. podkreśla, że pomoc UE udzielana rządów krajów trzecich w zakresie wdrażania przepisów społecznych i środowiskowych to niezbędne uzupełnienie wspierania społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw europejskich na całym świecie;
17. podkreśla znaczenie wsparcia i wspólnego doświadczenia UE w zakresie propagowania dobrego zarządzania, prawidłowo funkcjonującej administracji podatkowej, skutecznej walki z korupcją, opracowywania krajowych strategii w dziedzinie rozwoju, których celem jest zrównoważony, integracyjny wzrost oraz ograniczanie ubóstwa, a także zdecydowane zobowiązanie do ich pomyślnego wdrażania; podkreśla, że dążenie do realizacji tych celów musi poprzedzać negocjacje umów handlowych, towarzyszyć im oraz mieć na nie wpływ;
18. zwraca uwagę, że mimo wdrożenia procesu Kimberley do certyfikacji tzw. „krwawych diamentów” handel zasobami naturalnymi jest nadal przyczyną przewrotów, a na obszarach, gdzie ma miejsce wydobywanie, wciąż dochodzi do łamania praw człowieka; podkreśla wobec tego pilną potrzebę wprowadzenia systemu należytej staranności (due diligence) w przemyśle wydobywczym i w handlu kamieniami szlachetnymi i innymi tzw. minerałami konfliktowymi, a także uważa, że mogłoby to położyć kres tzw. kłątwe zasobów i zwiększyć korzyści, jakie kraje rozwijające się czerpią z handlu swymi towarami;
19. docenia, że Komisja jest partnerem w ramach inicjatywy na rzecz przejrzystości w branżach wydobywczych; wzywa Komisję i strony prowadzące działalność w sektorze wydobywczym do aktywnych działań na rzecz włączenia do tej inicjatywy większej liczby krajów producentów;
20. wzywa UE, pozostałych darczyńców, władze krajów partnerskich, a także prywatne podmioty lokalne i międzynarodowe w krajach rozwijających się do zbadania możliwych dziedzin współpracy w zakresie trwałego rozwoju w celu zmaksymalizowania wyników działalności gospodarczej pod względem realizacji celów dotyczących rozwoju.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	22.1.2013
Wynik głosowania końcowego	+: 22 -: 0 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Thijs Berman, Michael Cashman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Eleni Theoharous, Patrice Tirolien, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Enrique Guerrero Salom, Gesine Meissner, Judith Sargentini